

บทบาทของครูและ ผู้ปกครองที่ส่งเสริม การเล่นของเด็กปฐมวัย

กิจกรรมการเล่น...สำหรับเด็กปฐมวัย

การเล่น เป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็ก เพราะเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของเด็กเป็นโอกาสที่เด็กจะได้เรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ ได้ด้วยตนเอง การเล่นยังเป็นกิจกรรมที่ให้ความสุข สนุกสนานเพลิดเพลินแก่เด็กโดยไม่มี การบังคับใดๆ และยังเป็นวิธีการ หรือแนวทางที่เด็กจะช่วยให้ตนเองสามารถปรับตัว เปลี่ยนแปลงความคิด ความเข้าใจ สิ่งแวดล้อมเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริง รอบๆ ตัว ให้เป็นผู้ที่มีความสามารถที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมการเล่นมีประโยชน์ต่อเด็ก ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกส่วน ดังนี้

1. ด้านร่างกาย เด็กได้พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก และกล้ามเนื้อใหญ่
2. ด้านอารมณ์ - จิตใจ เด็กจะร่าเริงเบิกบาน มีอิสระในการเลือกเล่นสิ่งที่ตนสนใจ เด็กได้ระบายอารมณ์และความรู้สึกขณะเล่น ผ่อนคลายความตึงเครียด
3. ด้านสังคม เด็กรู้จักตนเอง รู้จักบุคคลรอบด้าน (จากการเล่นสมมติ) รู้จักเพื่อนที่เล่นด้วย ขณะเล่นเด็กได้มี โอกาสรู้จักบทบาทของตนเอง และผู้อื่น รู้จักการผ่อนปรน และรอคอย อดทนต่อความไม่สมหวัง รู้จักการแบ่งปัน รู้จักการร่วมมือกับคนอื่น เป็นต้น
4. ด้านสติปัญญา เด็กได้หัดใช้ความคิด ตัดสินใจแก้ปัญหา ได้มีโอกาสสืบค้นหาคำตอบ หรือบางครั้งการเล่นทำให้เด็กได้สร้างความรู้ โดยไม่ต้องจัดกิจกรรมอย่างเป็นทางการ การเล่นจึงเป็นส่วนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ของเด็ก

บทบาทครูปฐมวัย

เด็กปฐมวัยมีความสำคัญและมีความแตกต่างกับเด็กในระดับอื่นทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตคติพิสัยและทักษะนิสัย การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยมีอิทธิพลอย่างสูงต่อการพัฒนาเด็กที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ครูปฐมวัยจึงมีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กดังนี้

1. เป็นผู้ส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย ครูต้องจัดกิจกรรมที่让孩子ได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อเล็ก การปฏิบัติตามสุขอนามัย การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน

2. เป็นผู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ ครูต้องจัดกิจกรรมให้เด็กได้ชื่นชมสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม 让孩子ได้เล่นอย่างอิสระ เล่นเป็นกลุ่ม เล่นในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ร้องเพลง เล่นเครื่องดนตรีง่าย ๆ มีปฏิริยาโต้ตอบกับเสียงดนตรี และมีคุณธรรมจริยธรรม

3. เป็นผู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ครูต้องจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางสังคม การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตน การเล่นเกม การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหาในการเล่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อยู่อาศัยอยู่และความเป็นไทย

4. เป็นผู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ครูต้องจัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักการคิด การสังเกต การจำแนก การเปรียบเทียบจำนวนมิติสัมพันธ์ เวลา และการให้เด็กรู้จักใช้ภาษาแสดงความรู้สึกด้วยคำพูด การพูดกับผู้อื่น การอธิบายเรื่องราว การอ่านในหลายรูปแบบ ผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก อ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน/เรื่องราวที่สนใจ

5. เป็นผู้สร้างเสริมสมาธิ ครูต้องจัดกิจกรรมให้เด็กได้มีสมาธิในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ การร้อยลูกปัด การวาดภาพสีน้ำ สีเทียน กิจกรรมเล่นอิสระตามมุมต่าง ๆ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

สิ่งที่ผู้ปกครองควรทำ

- ควรกระตุ้นพัฒนาการด้านการเคลื่อนไหวของเด็ก ให้เด็กได้วิ่ง กระโดด ปีน ฯลฯ
- ควรจัดหาของเล่น เครื่องมือ กระตุ้นให้เด็กลงมือทำ
- ควรให้เด็กได้เต็มจามจังหวะสนุก ฟังดนตรี ฟังเพลงเด็ก และเพลงที่พัฒนาสมอง
- ควรจัดหาอุปกรณ์หลากหลายที่เด็กจะใช้ในการลงมือทำกิจกรรมเอง/ของเล่นมีทั้งสำเร็จรูปและธรรมชาติ
- ควรกระตุ้นให้เด็กร้องเพลง ตะโกน และออกท่าทาง

สิ่งที่ผู้ปกครองพึงระวังหลีกเลี่ยง

- อย่าคิดว่าโรงเรียนเท่านั้นเป็นสถานที่ที่เด็กเรียนรู้
- อย่าคิดว่าการเรียนรู้ คือการเขียน คัด บวก ลบ เท่านั้น
- อย่าคิดว่าการเรียนรู้ คือการอ่านหนังสือออกเท่านั้น
- อย่าห้ามเด็กไม่ให้เล่น
- อย่าห้ามเด็กทดลองทำสิ่งต่างๆ
- อย่าจับเด็กมัด หรือขังไว้ในที่แคบๆ
- อย่าเปิดทีวีให้เด็กดูเพื่อให้เด็กเกิดการเคลื่อนไหว
- อย่าปล่อยให้เด็กเล่นคนเดียวทั้งเดือน ทั้งปี เด็กควรมีเพื่อน ควรได้เล่นกับคนอื่น เล่นในสถานการณ์ต่างๆ
- อย่าปล่อยให้เด็กเล่นเกมกด/เกมคอมพิวเตอร์
- อย่าคิดว่าโรงเรียนเท่านั้นที่มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลเด็ก บ้านไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง สิ่งที่ผู้ปกครองควรทำ
- จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ มาให้เด็กทำงานศิลปะ เช่น ดินสอสี สีเทียน กระดาษวาด พู่กัน จานสี ดินน้ำมัน กาว กรรไกร ดินเหนียว กะละมัง ฯลฯ
- ลองหาเวลาทำงานศิลปะกับลูกบ้าง แม้คุณจะไม่ชอบทำ ทำไม่เป็น แต่เด็กอยากให้ผู้ใหญ่อยู่ข้างๆทำด้วยกัน โดยเฉพาะครอบครัวที่เด็กไม่มีเพื่อน มีพี่น้องเพียง 2 คน
- เปิดเพลงหลากหลายให้ลูกฟัง เช่น เพลงเด็ก เพลงไทยเดิม เพลงไทยสากล เพลงสากล สังเกตว่าเด็กชอบเพลงแบบไหน เพลงอะไรก็ฟังไปไม่เหวี่ยงกับสมองเด็ก
- อย่าสนใจแต่จะพาไปโรงเรียนศิลปะ ควรสนใจจัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เด็กได้ทำงานศิลปะ
- อย่าคิดว่างานศิลปะที่เด็กทำต้องสวยงาม เหมือนจริง งานศิลปะเด็กเป็นความพยายามที่จะถ่ายทอดจินตนาการในสมองออกมาเป็นภาพ

🐒🐔 ประเมินพฤติกรรม การเล่นของเด็ก 🐔🐒

พฤติกรรมที่สังเกต

พฤติกรรมของน้องพริม

น้องพริมนั่งเล่นกับพี่ชายอยู่ในสระยางที่มีลูกบอลหลายสี เริ่มแรกน้องหยิบลูกบอลขึ้นมา มือขวาถือลูกบอลสีเหลือง มือซ้ายถือลูกบอลสีม่วงเหมือนพี่ น้องพริมพูดว่า "แปะเลย" แล้วน้องพริมเอามือซ้ายแปะไปที่มือขวาของพี่ชาย หลังจากนั้นน้องพริม พูด "1 2 ชัม" น้องพริมหยิบลูกบอลขึ้นมา มือขวาถือลูกบอลสีฟ้า มือซ้ายถือสีเหลือง น้องพริมเอามือขวาที่ถือลูกบอลสีฟ้า ไปชนกับลูกบอลสีฟ้าที่มือของพี่ชายพร้อมกับส่งเสียง "เอ้ย แปะเลย" แล้วก็ยกมือข้างขวาไปแปะกับมือขวาของพี่ชาย ถัดจากนั้นน้องพริมพูด "1 2 ชัม" แล้วน้องพริมก็หยิบลูกบอล โดยที่มือทั้งสองข้างถือลูกบอลสีเขียว น้องพริมยิ้ม ส่งเสียง "เฮ้" ประบมือ พร้อมกับหัวเราะ

<http://youtu.be/jEu4Cl5KrI4>

วิเคราะห์พฤติกรรม/พัฒนาการ

ด้านร่างกาย

= สามารถหยิบจับลูกบอลด้วยมือทั้งสองข้างได้

ด้านอารมณ์-จิตใจ

= สนุกสนาน ร่าเริง ยิ้ม

ด้านสังคม

= เล่นร่วมกับพี่ได้ สนทนาพูดคุยกันได้

ด้านสติปัญญา

ภาษา = พูดแสดงจากความรู้สึกของตนเองออกมาได้, พูดยังไม่ค่อยชัด

คณิตศาสตร์ = มีการนับเลข, รู้จักสี

การคิด การแก้ปัญหา= คิดว่าสีเดียวกันต้องมีการแตะมือกัน มีการพยายามหยิบลูกบอลที่มีสีเดียวกันขึ้นมา

อื่นๆ = ลูกบอลเป็นสื่อ

อ้างอิง

- <https://www.gotoknow.org/posts/228423>
- <http://www.okmd.or.th/bbl/documents/325/>

สมาชิกในกลุ่ม

1.นางอาภาภรณ์	ชื่นสุราษฎร์	รหัส 1037 G2
2.นางกุสุมา	พรมแก้ว	รหัส1039 G2
3.นางขวัญเรือน	สุนน	รหัส 1040 G2
4.นางสาวรัตนา	ทองคำ	รหัส 1056 G2
5.ว่าที่ร.ต.หญิงระพีพรรณ	บัวเกิด	รหัส 1093 G3
6.นางสาวนิภา	จันทร์เสถียร	รหัส 1041 G.2
7.นางสาววราภรณ์	ชาวลิต	รหัส 1042 G.2
8.นางทิพรัตน์	ณ วิจิตร	รหัส 1044 G.2
9.นางสาวเสาวลักษณ์	ไส้สมัน	รหัส 1048 G2
10.นางปิยะนุช	บุญประสิทธิ์	รหัส 1065 G.2
11.นางสาวชลิตา	หนูยัยยันต์	รหัส 1066 G2